

Elämän arvoitus – mitä Pytagoras opetti elämän tarkoituksesta?

Yhä useimmat aikamme ihmisistä pohtivat elämän ongelmia, kuten miksi oikeastaan elän. Tiedemiehet ovat tehneet suunnattoman työn, mutta tiede ei kykene vastaamaan kysymyksiin mitä tai miksi, minkä jo Newton oivalsi.

Kysymykseen, onko ihmiskunta tähän mennessä onnistunut tutkimaan prosentin verran todellisuudesta, vastasi eräs aikamme etevä tiedemies: ei, ei edes prosentin kymmenestuhannesosaa. Hän oivalsi miten äärettömän tietämätön ihmiskunta on elämän suhteen.

Sillä onhan ilmeistä kaikille, jotka ovat hyödyntäneet sen, mitä teologia, filosofia ja tiede esittävät todellisuudesta, että vedetyt johtopäätökset ovat pelkkiä hypoteeseja. Tai kuten professori Whittaker asian ilmaisee: ”Me tiedämme, että on jotakin, mitä kutsumme aineeksi, mutta emme tiedä, mitä se on; tiedämme, että se liikkuu, mutta emme tiedä miksi, ja tämä on kaiken tietomme summa.”

Tieteen dogmaattisuus

Me tiedämme liian vähän, joten meillä ei ole varaa laiminlyödä pienintäkään mahdollisuutta laajentaa tietämystämme. Ensi katsannolla kaikki uusi tuntuu useimmista epätodennäköiseltä. Omasta mielestään arvostelukykyiset hyväksyvät vain sen, mikä sopii heidän ajatusjärjestelmäänsä.

Mutta heidän pitäisi oivaltaa, että jos tämä kerran on totta, niin heidän pitäisi olla lähes kaikki-tietäviä. Tiedemiehet näyttävät alituisesti unohtavan, että heidän hypoteesinsa ja teoriansa ovat vain tilapäisiä. He keuhuvat olevansa dogmaattisuudesta vapaita, ajattelevansa vapaasti ja oikein, mutta tieteen historia on aina todistanut päinvastaista.

Yhä vieläkin on aivan liian yleistä, että tieteen auktoriteetit hylkäävät näennäisesti epätodennäköisen, vieraan ja tuntemattoman, jollainen jokainen mullistava aate on ollut. Onkin tärkeää, ettemme rajoitu siihen, mitä on tutkittu, emmekä torju ainoatakaan aatetta syystä, että se vaikuttaa meistä vieraalta, epätodennäköiseltä tai turhalta.

Ikivanha tieto

Mutta kuinka ihminen sitten saa tietoa todellisuudesta, elämästä itsestään? Mahdollisuuden tähän tarjoaa hylozoiikan tietojärjestelmä, jonka loi kreikkalainen tiedemies Pytagoras 2700 vuotta sitten. Ensimmäistä kertaa sitä opetettiin muinaisessa Kreikassa n. 700 e.Kr.

Kreikkalaiset luonnonfilosofit ja myöhemmin Sokrates, Platon ja Aristoteles saivat runsaasti vaikutteita tästä opista. Vanhemmat järjestelmät käyttivät yleensä uskonnon sävyttämää symboliikkaa, kun taas nuorempi hylozoiikka on kulkenut toista tietä ja pyrkinyt tieteelliseen täsmällisyyteen. Hylozoiikka on sen vuoksi järjestelmä, jonka länsimaalaiset voivat helpoimmin omaksua.

Vuodesta 1875 lähtien on esoteerista tietoa opetettu avoimesti yhä enenevässä määrin, kuitenkin vain tiedon sellaisia osasia, joita ei voi helposti väärinkäyttää, mutta jotka sitä vastoin voivat muodostaa perustan pysyvälle maailman- ja elämäntutkimukselle.

Tieto todellisuudesta

Nimi Henry T. Laurency liittyy erottamattomasti Pytagoraan hylozoiikkaan. Laurency on pseudonimi ruotsalaiselle esoteeriselle filosofille, joka eli ja vaikutti Ruotsissa, hän kirjoitti vuosien 1930 ja 1971 välillä.

Laurency katsoi, että nyt sarastavana maailmankautena tulee esoteerinen tieto leviämään laajalti, popularisoitumaan ja siten vääristymään. Siitä huolimatta tulee sellaisen tiedon tarve tuntuvammaksi sitä mukaa kuin vakiintunut uskonto kuolee ja fysikalistinen, luonnontieteelle rakentuva näkemys osoittautuu yhä vähemmän pitäväksi maailmankatsomuksena.

Laurencyn käyttämä nimi fysikalismi tarkoittaa sitä virheellistä käsitystä, että on olemassa vain fyysinen todellisuus. Laurency onnistui elävöittämään Pytagoraan opin nykyaikaisin termein ja laajoilla viitteillä länsimaiseen aatehistoriaan ja itämaiseen mystiikkaan. Merkittäväntä on, että hän laati matemaattisen termistön, jossa hän nimittämisen sijaan numeroi ilmiöt.

Laurency tunnusti häntä aiemmin tehtyjen esoteriikan esitysten ainutlaatuisen merkityksen mm. H. P. Blavatskyn, C. W. Leadbeaterin, A. Besantin ja A. Baileyn esitykset. Hän saattoi olla aika ankara arvostellessaan sellaista, minkä hän katsoi selkeälle ymmärtämykselle ja inhimilliselle edistymiselle haitalliseksi.

Hän on tehnyt älyllisen suurtyön, ainutlaatuisen myös kansainvälisessä mittakaavassa. Hänen kootut teoksensa käsittävät arviolta noin neljätuhatta sivua. Elinaikanaan hän julkaisi kaksi teosta; *De vises sten* (1950) ja *Kunskapen om verkligheten* (1961). Molemmat kirjat on käännetty suomeksi: *Viisasten kivi ja Tieto todellisuudesta*. 1990 luvulla on julkaistu viisiosainen sarja; *Livskunskap Ett–Fem* (Elämäntieto) sekä *Människans Väg* (Ihmisen tie). Laurencyn teoksia on käännetty englanniksi, ranskaksi, saksaksi, italiaksi sekä meneillään on käännöstyö lukuisille muille kielille.

Hylozoikka – henkinen materialismi

Mikä on sitten Laurencyn välittämä sanoma? Hän korostaa, että hänen välittämää maailmankuvaa on pidettävä tällä hetkellä ainoastaan hypoteesina ja olemassaoloon orientoitumisen keinona ja että meidän on oltava valmiina luopumaan siitä, jos tarjolla on jokin parempi. Hän vetoaa kriittiseen järkeen ja kriittiseen ajatteluun.

Muinaisessa Kreikassa tällaista kriittistä ajattelutapaa kutsuttiin nimellä hylozoikka. Nimi tulee kreikankielisistä ainetta ja elämää vastaavista sanoista. Suomeksi se tarkoittaa ”oppia kaiken elollisuudesta”; Laurencyn mukaan ”henkistä materialismia”. Tämä jo osoittaa, että hylozoikka käyttää kokonaan toista menettelytapaa kuin perinteinen filosofia tai uskonto.

Olemme tottuneet oppeihin, jotka näkevät olemassaolon joko täysin henkisenä tai täysin aineellisenä tai erottavat siinä henkisen ja aineellisen puolen erillisinä ilmiöinä. Laurency poistaa henkisen ja aineellisen vastakohtaisuuden. Kaikki on ainetta, mutta tällä aineella on henki eli tajunta, ja itse asiassa kaikki on kolmen samanarvoisen aspektin muodostamaa ykseyttä. Nämä aspektit ovat aine, tajunta ja liike.

Elämänmuotojen eriasteinen tajunta

Mistä sitten johtuvat tajunnan voimaperäisyyden erot? Hylozoikan mukaan siitä, että tajunta on kehittynyt eri pituudelle eri elämänmuodoissa, mutta tajunnan ei kuitenkaan tarvitse ilmetä samanaikaisesti eri ainelajeissa. Samalla tavoin kuin on olemassa erilaisia elämänmuotoja, on niissä myös eriasteinen tajunta. Ihmisen tajunta on paljon voimaperäisempää kuin korkeimpien eläinten, puhumattakaan alemmista organismeista.

Kasvit ja mineraalit osoittavat eräänlaista älykkyyttä tarkoituksenmukaisella sopeutumiskyvyllään. Tutkijat kuten Tompkins ja Bird jo 1970-luvulla tukivat Laurencyn näkemyksiä käänteentekevällä teoksellaan, ”Kasvien salainen elämä”. Se antoi hämmästyttävän paljon esimerkkejä ”vihreästä älystä”.

Myöhemmin 1980-luvulla ilmestyi biologi Sheldraken kirja; ”A new science of life” (Uusi elämäntiede). Sen kantava aate on, että kaikkien luonnonmuotojen, niin elävien kuin näennäisesti kuolleidenkin, esikuvina ja rakentajina ovat näkymättömät muodonmuovaajakentät, jotka vaikuttavat älykkäällä ja kokonaisvaltaisella tavalla. Kaikessa on siis jonkinlaista tajuntaa. Itse asiassa ovat kaikki muodot organismeja, koska mitään elotonta ei ole.

Psykologinen evoluutio

Rinnakkain ainemuotoja koskevan biologisen evoluution kanssa tapahtuu psykologinen evoluutio.

Meillä tällä hetkellä ihmisinä olevilla on tiettyjä ominaisuuksia ja kykyjä siksi, että olemme kehittyneet täydellisen tiedottomuuden ja kyvyttömyyden tilasta tälle asteelle; ihmiseksi.

Ihminen syntyy uudelleen ihmisenä (ei koskaan eläimenä), kunnes hän on oppinut kaiken, mitä ihmiskunnassa voi oppia. Tuhansien edellisten elämien ajoilta kannamme kaikkea inhimillistä piilevänä. Mitä nopeammin ja syvällisemmin olemme kehittyneet ihmisinä, sitä useampia ja sitä

sisältörikkaampia elämiä olemme aikaisemmin eläneet.

Suoranaisia muistoja meillä ei ole tallella tuosta menneisyydestä, mutta niiden antamat yleisluontoiset kokemukset voidaan piankin herättää piilotajunnan kätköistä, kun jälleen kerran astumme samankaltaisten tilanteiden eteen. Täten selittyvät synnynnäiset taipumukset, kyvyt ja nerous. ”Kaikki tieto on uudelleen muistamista”, sanoi Platon.

Tajunnan evoluution eri kehitysvaiheet

Ihmisten keskinäiset tajunnanerot johtuisivat siis siitä, että jotkut ovat vanhempia ja jotkut nuorempia ”sieluja”. Ja jos kaikki ihmiset, eläimet, kasvit ja nk. eloton aine kuuluvat osana ainoaan elämänyhteyteen – tajunnan evoluutioon – niin luomakuntien väliset erot voitaisiin selittää tämän evoluution eri kehitysvaiheina. Näin selittää myös hylozoiikka.

Me tällä hetkellä ihmisinä elävät olemme voineet tulla ihmisiksi ensimmäistä kertaa – tuhansia elämiä sitten – siksi, että olemme saavuttaneet eläiminä korkeimman mahdollisen tason ja eläinkunnalla ei ollut enempää opetettavaa meille. Samalla tavalla olemme vieläkin aikaisemmin eläneet kasveina ja sitä ennen kivennäisinä.

Biologinen elämänmuotojen evoluutio koskee ainoastaan sisäiselle elämälle tarkoitettujen aineverhojen parantamista. Tämä aineellinen kehittyminen on sangen tarpeellinen – onhan se antanut ihmiselle hänen aivonsa. Mutta aivot ovat ainoastaan tajunnan välikappale. Elämän tarkoitus onkin tajunnan evoluutio.

Kuolematon monadi ja ykseys

Elämänmuodot tuhoutuvat ja uusia syntyy, mutta taustalla piilevä tajunta säilyy. Miten se on mahdollista?

Hylozoiikka selittää, että kaikissa elämänmuodoissa on nk. tuhoutumattomia monadeja. Ne ovat aineellisia kuten kaikki muukin olemassa oleva, mutta ne eivät koostu mistään muusta, vaan ovat kaiken aineen rakentajia.

Niin kuin kaikella aineella, on niillä mahdollisuus tajuntaan. Niin kauan kuin ne vielä ovat tiedottomia, ne palvelevat ainoastaan aineellisina ikiatomeina. Kun tajunta herää eloon, niistä tulee yksilöitä elämänmuodoissa ja myöhemmin tullessaan itsetietoisiksi, niistä tulee minäyksilöitä ihmisinä.

Tajunnan luonteesta on tärkeintä tietää sen ykseys, sanoo Laurency. Jollakin tavalla me kaikki olemme toinen toisiamme, olemme osallisina ainoaan yhteiseen tajuntaan. Mutta olemme yhä liian alkukantaisia käsittääksemme tämän. Vasta sitten, kun meissä herää vastuuntunne ei vain meitä itseämme vaan kaikkea elämää kohtaan, alamme tuntea ykseyden tunnetta. Itse asiassa kaikki, kivet, kasvit, eläimet ja ihmiset, kuuluvat sarjaan elämän hierarkioita.

Inspiraation lähde

Jos tajunnalla on evoluutio ja se muodostaa elämähierarkioita aina ihmiseen asti, niin miksi kaikki päättyisi häneen? Jos minä on kuolematon, täytyy tajunnanevoluution jatkua ihmisen jälkeenkkin. Hylozoiikan mukaan ovat yli-inhimillisen älymystön hierarkiat niitä voimia, jotka ohjaavat koko evoluution kulun, määräävät sen suunnan ja päämäärän.

Tutkijat ovat nykyisin alkaneet ajatella samoin ja biologi Sheldraken mukaan täysin mahdollinen hypoteesi on: ”Jos on olemassa sellainen minätietoisten hierarkia, niin korkeammilla tasoilla se voi hyvinkin ilmaista luomiskykyään toisten alemmille tasoille kuuluvien kautta. Ja jos sellainen korkeimman tason luova voima vaikuttaisi ihmisen tajunnan kautta, voitaisiin sen aiheuttamat ajatukset ja tunteet todella kokea ulkoapäin tuleviksi. Onhan tämä elämys inspiraatiosta kovin tunnettu.”

”Jos sellaiset” korkeammat minät” asuttavat luontoa, niin olisi lisäksi mahdollista, että tietyissä olosuhteissa ihmiset voisivat välittömästi kokea olevansa näiden tajunnanalueen vaikutuspiirissä. Ja totta on, että usein on kuvattu elämystä sisäisestä ykseydentunteesta kaiken elävän, maapallon tai maailmankaikkeuden kanssa siinä määrin, kuin sitä ensinkään kielellä voi kuvata.”

Hylozoiiikka – oppi elävästä aineesta

Hylozoiiikka, ”oppi elävästä aineesta” voidaan hyvin lyhyesti ja yksinkertaisesti koota seuraavasti:

Olemassaololla on kolme aspektia, nimittäin aine, tajunta ja liike. Kaikki olemassa oleva on ainetta. Kaikella aineella on tajuntaa jossakin määrin. Kaikki aine on liikkeessä ja vaikuttaa energiana.

Kosmos muodostuu monista erilaisista ainemaailmoista. Kaikki muut paitsi fyysinen maailma ovat ihmiselle näkymättömiä.

Kaikki on elävää. Kaikissa luonnonmuodoissa on jonkinlaista elämää ja tajuntaa; niin ollen ei vain ihmisissä, eläimissä ja kasveissa vaan myös kivennäisissä.

Kaikki elämä kehittyy. Jokainen elämänmuoto muuttuu, kehittyy ja lopulta hajoaa. Mutta kuolematon ydin jatkaa kehittymistään uudessa muodossa.

Olemassaolon tarkoitus on tajunnan kehittyminen. Kun ihminen on oppinut kaiken, mitä ihmisenä voi oppia, hän muuttaa seuraavaan korkeampaan luomakuntaan jatkaakseen tajuntansa kehittämistä.

Lait hallitsevat kaikkea. Hylozoiiikan tunnetuin aksioma (itsestään selvä lause) kuuluu: ”Lakeja esiintyy kaikessa ja kaikki on lain ilmentymää”. Oppimalla soveltamaan paremmin luonnon- ja elämänlakeja, ihminen voi elää sopusointuista ja tasapainoista elämää.

Elämän lainmukaisuus

Ihminen on pohtinut pahuuden ongelmaa kaikkina aikoina ja onko olemassa rakastavainen kaikkivalta ja kuinka tämä voima sitten voi antaa pahan tapahtua ja sallii olentoja kiusattavan? Vai eikö sellaista kaikkivaltaa olekaan, ja onko elämä tarkoituksetonta kärsimystä?

Hylozoiiikan mukaan on olemassa rakastavainen äly, joka hallitsee kosmosta. Tämä olemus ohjaa voimia siten, että kaikki elämä kosmoksessa edistyy tajunnankehityksen suhteen parhaimmalla mahdollisella tavalla. Mutta ei olisi hyväksi ihmiselle, jos hänelle selvitettäisiin kaikki. Ihmisen on itse poistettava paha, jonka hän itse on aiheuttanut. On olemassa yleismaailmallinen vastuun periaate. Se on nimeltään:

KORJUUN LAKI: Laki sanoo, että kaiken hyvän ja pahan, jonka olemme ajatuksilla, tunteilla, sanoilla ja teoilla aiheuttaneet, saamme takaisin samalla teholla tässä tai vastaisessa elämässä. Korjuun laki on ehdottomasti pätevä elämänlaki. Kaksi muuta elämänlakia ovat:

VAPAUDEN LAKI: Jokainen olemus on oma vapautensa ja oma lakinsa. Sillä on oikeus omaan laatuun ja toimintaan toisten yhtäläisten oikeuksien rajoissa.

YKSEYDEN LAKI: Kaikki elämä on ykseyttä. Voidakseen laajentaa tajuntaansa oman minänsä ulkopuolelle yksilön täytyy osoittaa tätä ykseyttä toiminnallaan elämän palveluksessa.

Kaiken pahan alku on tietämättömyys. Kun emme tiedä perustavista elämänlaeista, loukkaamme toisten olentojen vapautta ja ykseyttä. Me sovellamme korjuun lakia kielteisesti, ja niinpä meidät asetetaan alttiiksi samanlaisille loukkauksille.

Vaikka kylvämmekin yhdessä elämässä ja korjaamme myöhemmässä, jättää korjuu vaikutuksensa tajuntaamme. Vastaisuudessa olemme vähemmän taipuvaisia aiheuttamaan kärsimystä toisille. Vähitellen heräämme tajuamaan, että meidän on vältettävä kaikkea pahaa ja sen sijaan autettava toisia rikkaampaan elämään. Silloin sovellamme kolmea mainittua elämänlakia myönteisesti. Korjuun laki asettaa meidät silloin tilanteisiin, jotka edistävät kehitystämme.

Tajunnan kehitys

Ihmisen kehittymiselle kaksi tärkeää lakia ovat:

ITSENSÄ TOTEUTTAMISEN LAKI, joka sanoo, että ihminen hankkii omalla työllään kaikki ne ominaisuudet ja kyvyt, jotka ihmisen täytyy kehittää.

AKTIVOITUMISEN LAKI, joka sanoo, että tämä kehitys tapahtuu hänen oman tajuntansa sisäisen aktiivisuuden avulla, aktiivisuuden, jonka hän itse aloittaa.

Pahuuden ongelma on kehitysongelma. Ihminen ei tule paremmaksi noudattamalla sääntöjä, vaan työskentelemällä korkeampia tasoja kohti saavuttaen korkeamman tietoisuuden, syvemmän myötätunnon ja voimakkaamman tahdon. Ihminen ratkaisee yksilöllisen kärsimysongelmansa, kun hän auttaa toisia selviytymään kärsimyksestä.

Ajatuksen voima

Tärkein käytännöllinen tieto on, että luomme oman kohtalomme ajatuksen voimalla. Kaikella on kolme aspektia, myös ajatuksella. Ajatus ei ole vain tajuntaa, tietty ajatuksen sisältö, vaan myös jokin ainemuoto ja energia näkymättömissä maailmoissa.

Vaikutamme itseemme ja toisiin ajatusenergioillamme. Jos ne eivät ole positiivisia, ne ovat negatiivisia. Jokainen negatiivinen ajatus vahingoittaa ja jokainen positiivinen ajatus rakentaa. Voimme määrätietoisesti rakentaa sisäisen ihmisemme huomioimalla kaikkea hyvää ja arvokasta ja jättämällä kaiken pahan ja elämään kelpaamattoman vaille huomiota. Voimme auttaa toisia tulemaan paremmiksi, jos periaatteessa näemme kaikista parhaimman heissä. Tämä on ykseyden lain toteuttamista käytännössä.

HYVYYDEN LAIN mukaan jokainen ihminen toteuttaa kaikkein parhainta, minkä hän todella huomaa ja ymmärtää hyväksi, ei pakosta vaan siksi, että hänen on tarve ja ilo saada tehdä niin.

Elämänymmärrys

Hylozoiikan pitäisi kyetä tyydyttämään kaikkia aikamme tiedonetsijöitä, kaikkia niitä, jotka ovat oivaltaneet, että näkyväisen tuolla puolen on toinen todellisuus, mutta huomanneet eri okkultiset selitysmallit puutteellisiksi.

Monet tämän päivän lahkoista ja liikkeistä lupaavat kannattajilleen nopean henkisen kehityksen, asettavat kohtuuttomia vaatimuksia tai esittävät tiedonvastaisia ja elämänkielteisiä oppeja. Kaikki aito esoteriikka korostaa sen sijaan terveen järjen tarpeellisuutta, tasapainoista kehittymistä ja mittasuhteiden tajuamista elämässä. Hylozoiikka korostaa inhimillisen ymmärtämistä. Me olemme ihmisiä ja meidän tulee nähdä itsemme ihmisinä ja meidän on ensiksi opittava ratkaisemaan inhimilliset ongelmat. Pythagoralaisen tietojärjestelmän vahvan tiedollisen pohjan myötä saamme elämänymmärryksen, joka on avuksi kaikissa jokapäiväisissä ongelmissa.

Esittelyn koonnut T. Dahlberg, 2014